

PM 2004 RVI (Dnr 331-1093/2004)

Feriearbeten sommaren 2004

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

1. Stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsnämnden uppmanas erbjuda feriearbeten till ungdomar i åldern 15-18 år enligt den medelsfördelning som anges i *bilaga 1* och i enlighet med stadens riktlinjer för feriearbeten, *bilaga 2*. Fördelning av kommunala medel till feriearbeten sker i samband med tertialrapport 1, 2004.
2. Resultatet av satsningen på feriearbete för ungdomar redovisas av stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsnämnden i samband med verksamhetsberättelsen 2004.

Föredragande borgarrådet Teres Lindberg anför följande.

Bakgrund

Stockholms stad har i budgeten beslutat att erbjuda ungdomar möjlighet till sommarjobb 2004. Kommunfullmäktige har för ändamålet avsatt 10,0 mnkr. Länsarbetsnämnden i Stockholms län (LAN) har därutöver tilldelat Stockholms stad 3 112 000 kronor för feriearbete sommaren 2004.

Syftet med insatsen är att stimulera stadens enheter och bolag att anställa ungdomar som av olika skäl själva har svårt att ordna feriearbete. Ambitionen är också att intressera fler ungdomar att så småningom arbeta i den kommunala verksamheten.

Under sommaren 2003 hade staden 1 615 feriearbetare. Då uppgick budgeten till 13 292 000 kronor, varav 3 292 000 kronor kom från Länsarbetsnämnden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret av finansavdelningen i samråd med personalpolitiska avdelningen. Länsarbetsnämnden har lämnat underlag för beredning.

Mina synpunkter

Sommarjobbet är för de flesta av oss den första kontakten med arbetslivet. Det är under dessa korta anställningar vi lär oss spelreglerna på arbetsmarknaden. Vi skaffar oss erfarenheter och kontakter som vi kommer att ha stor nytta av i framtiden.

Oftast är det föräldrars, äldre syskons och andra släktingars arbetsplatser och andra nätverk som leder fram till det första sommarjobbet. Föräldrars arbetslöshet och avsaknad av dessa nätverk medför att många ungdomar har svårt att själv ordna ett feriearbete. Stadens satsning skall därför i första hand riktas till de ungdomar som bedöms sakna egna vägar till ett sommarjobb.

Enligt förslaget till riktlinjer skall stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsnämnden ha ansvaret att anordna feriearbeten. Anställning sker vid någon av stadsdelsnämnderna eller kyrkogårdsnämnden, med placering antingen vid den egna förvaltningen eller, efter

överenskommelse, vid någon av stadens övriga facknämnder eller kommunala bolag. Det är således viktigt att även övriga facknämnder och de kommunala bolagen tar ett ansvar när det gäller att hitta arbetsuppgifter som kan erbjudas sommararbetande ungdomar.

Jag föreslår med hänvisning till vad som ovan anförts att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsnämnden uppmanas erbjuda feriearbeten till ungdomar i åldern 15-18 år enligt den medelsfördelning som anges i *bilaga 1* och i enlighet med stadens riktlinjer för feriearbeten, *bilaga 2*. Fördelning av kommunala medel till feriearbeten sker i samband med tertialrapport 1, 2004.
2. Resultatet av satsningen på feriearbete för ungdomar redovisas av stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsnämnden i samband med verksamhetsberättelsen 2004.

Stockholm den 25 mars 2004

TERES LINDBERG

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Mikael Söderlund* (alla m) och *Jan Björklund* (fp) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta följande

1. Förslaget om skattefinansierade feriejobb avslås.
2. Därutöver anføres följande.

Under den borgerliga majoriteten 1998-2002 gick arbetslösheten ner med 40 procent. Den grundläggande orsaken till den positiva utvecklingen var ett politiskt klimat som starkt inriktade sig mot tillväxt i ekonomin bland annat genom en rejäl sänkning av kommunalskatten. Men även viktiga insatser för att bland annat undanröja onödig byråkrati inom stadens förvaltningar för att underlätta tillståndsgivning för byggande och planering gjordes. Företagen kände ett starkt incitament att anställa nya medarbetare.

Till följd av att de socialdemokratiska majoriteterna i staden och landstingen har genomfört den mest omfattande skattechocken i Stockholms moderna historia har vi sett en helt annan utveckling. Under 2003 ökade konkurserna med 13 procent, nyföretagandet sjönk och antalet arbetslösa ökade kraftigt. Värst drabbade är Stockholms ungdomar. Ungdomsarbetslösheten i Stockholm ökade under 2003 med över 35 procent - totalt går nu 2 000 unga stockholmare utan jobb och lika många till går på socialbidrag. I flera stadsdelar är utvecklingen katastrofal. I Skarpnäck och Enskede-Årsta har arbetslösheten bland ungdomar mer än fördubblats (+142% december 2003 jämfört med december 2002) medan den i Kista och Spånga-Tensta ökat med över 70 procent. Om denna utvecklingen fortsätter kommer tusentals unga stockholmare att fastna i det bidragsberoende den förra borgerliga majoriteten gjorde så mycket för att minska.

Denna negativa politiska utveckling slår självfallet även mot ungdomars möjligheter att få feriearbeten. Socialdemokraterna skapar arbetslöshet för tusentals men försöker sen lappa och laga genom bidrag till vissa ungdomars feriearbete. Istället för att göra ungdomarna beroende av politikens välvilja vill vi ge näringslivet bättre villkor så att fler – inte minst ungdomar - kan få jobb.

Ungdomsarbetslösheten bland ungdomar har ökat kraftigt. När antalet arbetstillfällen minskar slår det extra hårt mot utbildad arbetskraft. Detta är en viktig insikt som motiverar en satsning

på utbildning och lärlingssystem. Signalen från samhällets och stadens sida bör dock inte vara att det är stadens ansvar att ordna feriejobb. Istället måste den enskildes och familjens ansvar stimuleras.

Samtidigt är detta ytterligare ett ärende där staten, denna gång genom Länsarbetsnämnden, vill styra stadens verksamhet. Den socialdemokratiska regeringen vill att kommunerna skall skapa feriearbeten åt vissa ungdomar och skickar därför 3,112 mnkr för ändamålet. En i sammanhanget patetisk summa. Samtidigt tvingas staden själv finansiera de utbetalade medlen från staden genom skatteutjämningens som bara under innevarande år dränerar staden på flera miljarder kronor. Sammantaget urholkar regeringens intervenering det kommunala självstyret. Vi ger ifrån oss astronomiska summor i skatteutjämning och får tillbaka småsmulor i form av riktade bidrag till all sköns verksamhet som regeringen önskar genomförd.

Sommarjobb är en angelägen sysselsättning som skall uppmuntras. Vi menar emellertid att dessa jobb inte skall finansieras med skattebetalarnas pengar. Istället är det angeläget att skapa goda villkor för näringslivet att kunna anställa ungdomar, också under sommaren. Skattechocken i kombination med regeringens företagarfientliga politik är dock stora hinder för tillkomsten av fler feriejobb för unga.

ÄRENDET

Stockholms stad har i budgeten beslutat att erbjuda ungdomar möjlighet till sommarjobb 2004. Kommunfullmäktige har för ändamålet avsatt 10,0 mnkr. Länsarbetsnämnden i Stockholms län (LAN) har därutöver tilldelat Stockholms stad 3 112 000 kronor för feriearbete sommaren 2004.

Syftet med insatsen är att stimulera stadens enheter och bolag att anställa ungdomar som av olika skäl själva har svårt att ordna feriearbete. Ambitionen är också att intressera fler ungdomar att så småningom arbeta i den kommunala verksamheten.

Under sommaren 2003 hade staden 1 615 feriearbetare. Då uppgick budgeten till 13 292 000 kronor, varav 3 292 000 kronor kom från Länsarbetsnämnden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret av finansavdelningen i samråd med personalpolitiska avdelningen. Länsarbetsnämnden har lämnat underlag för beredning.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 18 mars 2004 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunfullmäktige har beslutat att staden ska erbjuda ungdomar möjlighet till sommarjobb och har för ändamålet avsatt 10,0 mnkr. Länsarbetsnämnden i Stockholms län (LAN) har därutöver tilldelat Stockholms stad 3 112 000 kronor för feriearbete sommaren 2004.

Stadens målsättning är att inom ramen för budgeten bereda minst 1 500 skolungdomar från 15 till 18 år feriearbeten under sommaren 2004. Fördelning av medel till stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsförvaltningen kommer att ske enligt tidigare principer. Det innebär att 50 % av medlen fördelats i direkt proportion till befolkningen i åldrarna 15-18 år och 50 % efter befolkningen i samma ålder som är född utomlands.

Fördelning av medel för ferieplatserna som finansieras av staden sker i samband med tertialrapport 1 2004, enligt *bilaga 1*. De statliga medlen rekvideras i särskild ordning, dock senast den 15 oktober 2004.

Stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsnämnden svarar för att anordna feriejobb i samarbete med facknämnder, stadens kommunala bolag och annan kompetensenlig verksamhet. Detta innebär att anställning sker vid någon av stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsnämnden med placering vid antingen den egna förvaltningen eller efter överenskommelse vid någon av stadens fackförvaltningar, kommunala bolag eller föreningar inom kultur, idrott, vård och omsorg.

Stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsnämnden fastställer själva de urvalskriterier som skall gälla för att få feriearbete. Vid fördelning av ferieplatser bör dock hänsyn tas till de ungdomar som har särskilt svårt att få feriearbete. Stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsnämnden skall var för sig komma överens med berörd facklig organisation om lämpliga arbetsuppgifter samt vilka åldersgrupper som kan komma ifråga.

Inriktningen skall vara att ungdomar bereds sommarjobb i tre veckor med sex timmars arbetsdag. Avvikelse härifrån får förekomma p.g.a. personliga och verksamhetsmässiga skäl.

Insatsen omfattar ungdomar mellan 15 och 18 år. Ungdomar som under året kommer att fylla 15 år omfattas av insatsen men inte de ungdomar som under året fyller 19 år. Staden har kommit överens med Kommunal om följande lönenivåer för feriearbetande ungdomar sommaren 2004:

18 år	67,30 kr/tim
17 år	57,30 kr/tim
16 år	47,10 kr/tim
15 år	41,00 kr/tim

Fördelning av statliga och kommunala medel för feriearbeten sommaren 2004**Utifrån fördelningsprincipen:**

Befolkning, 15-18 år	50 %
Födda utomlands, 15-18 år	50 %

(i tkr)	Fördelning medel från LAN	Fördelning kommunala medel
Kista	224	700
Rinkeby	215	700
Spånga-Tensta	320	1 000
Hässelby-Vällingby	280	900
Bromma	203	600
Kungsholmen	85	300
Norrmalm	126	400
Östermalm	131	400
Maria-Gamla stan	141	400
Katarina-Sofia	83	200
Enskede-Årsta	166	500
Skarpnäck	182	600
Farsta	195	600
Vantör	215	600
Älvsjö	87	300
Liljeholmen	84	300
Hägersten	96	300
Skärholmen	279	900
Kyrkogårdsförvaltningen		300
Summa:	3 112	10 000

Riktlinjer för feriearbeten till ungdomar sommaren 2004

Bakgrund

Stockholms stad skall sommaren 2004 erbjuda sommarjobb till ungdomar. Kommunfullmäktige har för ändamålet avsatt 10,0 mnkr. Länsarbetsnämnden i Stockholms län (LAN) har därutöver tilldelat Stockholms stad 3 112 000 kronor för feriearbete sommaren 2004. Detta innebär ungefär samma ekonomiska förutsättningar som tidigare år. Ingen förändring har skett avseende prioriterade grupper och ålderskategorier.

Syftet är att stimulera stadens enheter och bolag att anställa ungdomar som av olika skäl själva har svårt att ordna feriearbete. Ambitionen är att intressera fler ungdomar att så småningom arbeta i den kommunala verksamheten.

Allmänna riktlinjer

Stadens målsättning är att bereda ca 1 500 feriearbeten till skolungdomar från 15 till 18 år under sommaren 2004. Ungdomar som under år 2004 kommer att fylla 19 år omfattas inte av insatsen. Ungdomarna skall vara mantalsskrivna i Stockholm. Ungdomarna skall erbjudas arbete som inte undantränger ordinarie verksamhet eller konkurrerar med ordinarie semestervikariat eller sommarvikariat i övrigt.

Inriktningen skall vara att ungdomar bereds sommarjobb i tre veckor med sex timmars arbetsdag. Avvikelser härifrån får förekomma p.g.a. personliga och verksamhetsmässiga skäl.

Stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsnämnden svarar för att anordna feriearbeten. Detta innebär att anställning sker vid någon av stadsdelsnämnderna eller kyrkogårdsnämnden med placering vid antingen den egna förvaltningen eller efter överenskommelse vid någon av stadens facknämnder eller kommunala bolag. Stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsnämnden skall var för sig komma överens med berörd facklig organisation om lämpliga arbetsuppgifter och åldersgrupper som kan komma ifråga samt antalet ungdomar som kan erbjudas feriearbete.

Nämnderna ansvarar dessutom för spridning av information om stadens sommarjobbsatsning till ungdomar. Lämpliga informationskanaler är gymnasieskolor, grundskolor, årskurs 9, samt arbetsförmedlingarnas platsbank.

Löner och anställningsvillkor

Staden har kommit överens med Kommunal om följande lönenivåer för feriearbetande ungdomar sommaren 2004:

18 år	67,30 kr/tim
17 år	57,30 kr/tim
16 år	47,10 kr/tim
15 år	41,00 kr/tim

Semestersättning uppgår till 12,50 kr per timme och personalomkostnadspålägg till 35 %.

Lämpliga arbetsuppgifter

Arbete kan erbjudas inom stadens egna verksamheter, t.ex. barn- och äldreomsorgen, administration, park- och trädgårdsskötsel. Inom äldreomsorgen består arbetsuppgifterna bl.a. att "umgås" med patienterna / boenden dvs. göra sådant som ordinarie personal inte hinner med, gå ut och gå med, läsa för mm.

Erbjudna feriearbeten får inte ersätta ordinarie arbeten utan skall innebära en kvalitetsförstärkning för enheten. Erfarenheterna från arbetet med sommarpraktik för ungdomar inom landstinget, särskilt när det gäller arbetsplatser på vaktmästeri och administration, visar att det finns risk för att det inte finns tillräckligt med arbetsuppgifter för ungdomen under hela praktikperioden. Det är således viktigt att arbetsplatsen har gjort en bedömning av tidsåtgången för de arbetsuppgifter som erbjuds.

Handledare skall finnas på varje enhet som tar emot feriearbetare. Information och introduktion av ungdomarna bör samordnads med de fackliga organisationerna så att dessa särskilt kan medverka i den del av informationen som berör ungdomarnas rättigheter och skyldigheter på arbetsmarknaden.

För ungdomar under 18 år finns särskilda bestämmelser i Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS 1996:1) som bl.a. reglerar vad minderåriga får arbeta med. Slutligen är det respektive stadsdelsnämnd och kyrkogårdsnämnden som skall komma överens med berörd facklig organisation om lämpliga arbetsuppgifter samt vilka åldersgrupper som kan komma ifråga.

Urvalskriterier

Insatsen omfattar ungdomar mellan 15 och 18 år. Ungdomar som under året kommer att fylla 15 år omfattas av insatsen men inte de ungdomar som under året fyller 19 år. Ungdomarna skall vara mantalsskrivna i Stockholm.

Stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsnämnden fastställer själva de urvalskriterier som skall gälla för att få feriearbete. Vid fördelning av ferieplatser bör dock hänsyn tas till de ungdomar som har särskilt svårt att få feriearbete. Personer med funktionshinder utgör en prioriterad grupp.

Skyddsansvar enligt AML

I 3 kap 12 § 1 st. arbetsmiljölagen (AML) regleras skyddsansvaret för den som råder över ett arbetsställe. Den som råder över ett arbetsställe har ett ansvar för de personer som arbetar på arbetsstället även om dess inte är arbetstagare i förhållande till denna. Om ungdomar t.ex. bereds arbete hos privata näringsidkare, entreprenörer eller kommunala bolag och stiftelser så har dessa skyddsansvaret för ungdomarna, trots att ungdomarna är anställda av stadsdelsnämnderna eller kyrkogårdsnämnden.

Prövning av försörjningsstöd p.g.a. inkomst från sommarjobb

Barn är aldrig skyldiga att försörja sina föräldrar. Frågan handlar därför om i vilken utsträckning ett barn som lever i en familj som är beroende av socialbidrag skall ha möjlighet att tjäna extra pengar under skolloferier utan att inkomsten räknas in i familjens ekonomi vid prövning av rätten till bistånd. Kommunfullmäktige har beslutat att skolorngdomar får ha feriearbete på sommaren i upp till fyra veckor utan att lönen påverkar familjens rätt till försörjningsstöd. Regeln gäller t.o.m. det år den unge fyller 18 år och oavsett om den unge har feriearbete i kommunens regi eller har arbete hos annan arbetsgivare.

Särskilda förutsättningar för feriearbete hos entreprenörer, stadens kommunala bolag och stiftelser samt annan kompetensenlig verksamhet

Kommunallagen tillåter inte att ge individuellt stöd till enskild näringsidkare. Samma synsätt gäller vid placering vid stadens kommunala bolag och stiftelser samt föreningar och andra organisationer som staden ger bidrag till. Staden kan således inte ge stöd åt den enskilde entreprenören i form av gratis arbetskraft på sommaren. Däremot kan ungdomar beredas *sysselsättning* i sådan verksamhet om detta innebär att insatsen är kvalitetshöjande och inte ersätter någon annans arbete. I dessa fall kan nämnden svara för anställningen och låta ungdomen arbeta hos entreprenören. Stadsledningskontoret rekommenderar att nämnden tydliggör detta, genom särskilda överenskommelser med arbetsplatsen, om nämnden avser att placera feriearbetare hos entreprenörer, kommunala bolag och stiftelser samt annan kompetensenlig verksamhet.

Finansiering

Medelstilldelningen framgår av bilaga 1. Fördelningen bygger på att 50 % av medlen fördelats i direkt proportion till befolkningen i åldrarna 15-18 år och 50 % efter befolkningen i samma ålder som är född utomlands. Medelsfördelningen följer i stort den fördelningsmodell som AMS tillämpar vid fördelningen till länsarbetsnämnderna.

En redovisning av ferieplatserna som har finansierats av länsarbetsnämnden skall ske i särskild ordning. **Sista dag för rekvisition av medel från länsarbetsnämnden i Stockholms län är 2004-10-15.**

Fördelning av medel för ferieplatserna som finansieras av staden sker i samband med tertialrapport 1 2004, enligt bilaga 1.

Uppföljning

Stadsdelsnämnderna och kyrkogårdsnämnden skall i samband med verksamhetsberättelsen 2004 redovisa för sommarjobbssatsningen i särskild ordning.

Övrigt

Ungdomar som anställs av kommunen har genom avtalsförsäkringarna enligt kollektivavtalet samma försäkringsskydd som övriga kommunalt anställda.